

Please examine the book before
taking it out. You will be re-
sponsible for damages to the book
discovered while returning it.

NEW DELHI

JAMIA MILLIA ISLAMIA
JAMIA NAGAR

DR. ZAKIR HUSAIN LIBRARY

دکتر ذکیر حسین لائبریری

DUE DATE

Ran
001.03
CL. No. *16526*
Acc. No. *16526*
Late Fine Ordinary books 25 p. per day, Text Book
Re 1 per day, Over night book Re 1 per day.

--	--	--

۱۳۱۶۰

کتاب (مجله) اردو، قیام، کراچی

پیش

تقریرات

حصہ سوم

مجلت حالات علمیہ

فرہنگ

THE STANDARD ENGLISH-URDU DICTIONARY

Compiled by

ANJUMAN-E-TARAQI-E-URDU (INDIA)

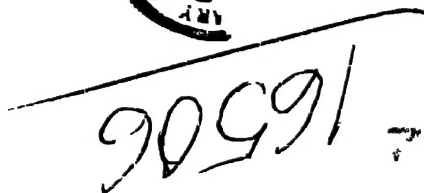
This is by far the largest and most comprehensive English-Urdu Dictionary ever published providing a thorough treatment of over 200,000 English words and phrases. The following are some of its main features:—

- (1) It is up-to-date and includes the latest additions to the English language.
- (2) The most striking feature of this compilation is that it gives Urdu equivalents not only for words in literary, colloquial, and dialectal use, but also for those that belong to the terminology of arts and sciences, as also for obsolete and archaic words used in literary-books.
- (3) The various shades of meaning of a word are indicated by numbers and every effort has been made to make their classification reasonably complete.
- (4) Copious illustrations are given to explain a word having different shades of meaning that are not easily distinguishable or when its definition is difficult of comprehension until exemplified.
- (5) The entire field of Urdu literary and colloquial usage has been explored to find the aptest and the most appropriate Urdu equivalents for English words and phrases.
- (6) Idiomatic phrases are treated with a fulness that is unparalleled in similar works. Great attention is paid to the accuracy of meanings which are in many cases new and original.
- (7) In several cases where the existing Urdu vocabulary was found unable to sustain the meaning of the English, original new words or combination of words have been coined or devised in perfect harmony with the structural peculiarities of the Urdu language, making thereby valuable additions to its vocabulary.
- (8) It is printed on high class Bible paper in clear, beautiful English and Urdu types. The binding is insect and climate proof and highly durable.

(Demy quarto, pp. over 1513 + 33 Price Rs. 16/- net).

The Anjuman-e-Taraqqi-e-Urdu (India), Delhi.

Lathi Press Ltd. Delhi.

72.9

16591

~~_____~~

Zone plate

Zone

અનુ ષઢ-ઢઃ

Zero reading

Zero circle

Zero

I

Yoke, Bar and,

Yoke

Yield point

Y-axis

06

୧. ବାହା ୧୮ ଶହ
 ବାହା , ବାହା
 ଶହ ୧୮ ଶହ ୧୮
 ଶହ ୧୮ ଶହ ୧୮
 ଶହ ୧୮ ଶହ ୧୮
 ଶହ ୧୮ ଶହ ୧୮

جو
جو
میلوینیت ۵
۱۰ محور

Volumenometer

W

Waterfall

Watertight

Waterwheel

Wattmeter

Wave

Wave front

Wedge

Weight

Wheel and Axle

Whistle

White hot

Wind

Wire

Wireless

Wolf note

Work

Working Substance

Worm wheel

X

X-axis

X-rays

Xvlophone

حجم پیمای

آبشار

آب بند

آبی چرخ

وات پیمای

واج

موجی پیمانی

قلم

وزن

چرخ اور محور

سوتلی

سفید گرم

بیز مو

سلكی ، تار

تار ، سلكی

نوتہ یا سر

کار

کار می چے

پاکی پیمای ، گز پیمای

محور

دھاتیں

آکٹوفون

Volume	حجم
Voltameter	وولتا میتر
Voltmeter	وولتا میتر
Voltaic electricity	وولتاژی برقی
Volatile	پراکن
Vocal	آوازی
Vitreous humour	" رطوبت
Vitreous (electricity)	شیشه‌ای (برقی)
Visual	رویت‌رسان
Vision	رویت
Visible	رویت‌پذیر
Visibility	رویت‌پذیری
Viscous	لص
Viscosity	لزوجت
Virtual	مجازی
Violet	بنفشه‌ای
Violin	ویولن
Vibroscope	ارتعاش‌سنج
Vibrator	ارتعاش‌دهنده
Vibration	ارتعاش
Vertical	عمودی
Vertex	رأس
Vernier	درجه‌سنج
Verification	تأیید
Ventilator	مواتر
Ventilation	مواتر

Uncharged
Undamped
Undershot (wheel)
Undulation
Unidirectional
Uniform
Uniformity
Unipolar
Unique
Uniquely
Unison, In
Unit
Unity
Universe
Universal
Unsaturated
Unstable
Unstability
U-tube
Velocity
Vector
Vapour
Vaporisation
Vane
Vacuum

جلا
پنکھ
پنجبر
پنجار
سختیہ
وفاور

پنکار
غیر مقصور
زیر بار (پنکا)
سوج
فک سینی
فکان
فکانیت
فکی قطبی
فکنا
فکنا طور پر
موسر
ارائی
ارائی
عینات
کٹر
نا ستر جلد
نا قیام پذیر
نا قیام پذیر
نا قیام پذیر
U-tube

Threshold	آستان
Throttle valve	کلی منق
Tone	سوتی
Tone generator	سوتی جنک
Tonometer	سوتی سنا
Tongue (of reed)	زبان
Torque	تنگه
Torsion	مروڑ
Total eclipse	تورا کلپ
Total reflection	کلی انعکاس
Transformation	استحاله ، تبدیل
Transformer	تبدیل کی
Transit	عبور
Transition	عبور
Translucent	نیم شفاف
Translucency	نیم شفافیت
Transmissible	تبدیل پذیر
Transmissibility	تبدیل پذیری
Transmission	تبدیل
Transmitter	میرسل
Transmutation	تبدیل
Transparency	شفافیت
Transparent	شفاف
Transpiration	سوان
Transverse	عرضی
Tuple point	چو نقطہ

Teusile (strength)

Terminal

Terrestrial

Test

Test charge

Theory

Theoretical

Therm

Thermal

Thermic

Thermion

Thermionic

Thermocouple

Thermodynamics

Thermoelectric ✓

Thermoelectricity

Thermoelement

Thermoflask

Thermometer

Thermometry

Thermomilliammeter

Thermopile

Thermophone

Thermos

Thermoscope

Thermostat

توانی (طاقة)

ساز

زمینی

امتیاز - خارج

امتیاز - بار

نظریه

تجربی

تحریر

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

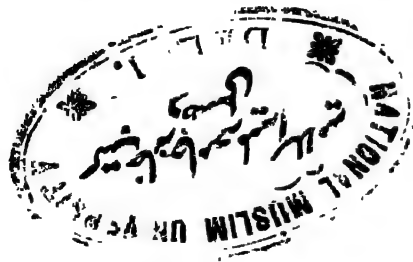
جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

جراحی

Substitution	بدل
Suction	چوسن
Suction pump	چوسن جو پمپ
Sulphur	کڙھڪا
Summation (tone)	(جمعي) (سُراني)
Supercooling	سُراني ٿيڻ
Supercoupled	سُراني ٿيڻ
Superheating	ٿيڻ ڪري
Superheated	ٿيڻ ڪري
Superfusion	ٿيڻ ڪري
Superficial	سطحي
Supernummery (bows)	ٻاڙو (قوسين)
Supersaturation	سُراني ٿيڻ
Supersaturated	سُراني ٿيڻ
Supersonic	سُراني ٿيڻ
Surface	سطح
Susceptible	اڻ پٺڻ
Susceptibility	اڻ پٺڻ
Suspended	سُٺي
Suspension	سُٺي
Switch	ٻڌڻ
Switch board	ٻڌڻ ٻڌڻ
Symbol	علامت
Symmetrical	سُٺي
Symmetric	سُٺي
Symmetry	سُٺي

Steel yard	تک
Stem	ساق
Stepdown (Transformer)	(تبدیل کن) پست
Step up (Transformer)	(تبدیل کن) مرتفع
Stereoscope	سیرتین
Stethoscope	سینه بین
Stiffness	کڑبڑ
Stirrer	مخلاتی
Stop	روک
Stopper	کاف
Stopcock	کاف
Stopwatch	روک گھڑی
Storage cell	ذخیرہ خانہ
Strain	بھاد
Stream	دھارا
Stream line	سلی خط
Strength	مضبوطی ، طاقت
Stress	زور
String	ڈھول ، تار
Stroboscope	کڑبڑی بنا
Struck string	موکری سے چھنڑا ہوا
Subjective	ذہنی
Submarine	آبیروز
Submicroscopic	بڑی چھوٹی
Subsidiary	ذیلی
Substance	شے

Spectroscopy

طیف‌نگاری

Speech

کلام

Speech sound

آوازی کلام

Sphere

کره

Spherical

کروی

Spheroid

کره‌سان

Spheroidal (state)

(حالت) کره‌سانگی

Spherometer

کرومتر

Spinthariscopes

چراغ‌ها

Spiral

مربوطه‌زا

Spontaneous

از خود

Spot

دایره

Sprocket Wheel

دندانه‌دار چرخ

Stable

ثبات‌پذیر

Stability

ثبات‌پذیری

Stand

پایه

Standard

معیار

Standardisation

معیاری‌سازی

State

حالت

Static

سکونی

Statics

سکونیات

Stationary

ثابت

Stator

سکونی

Steady (state)

(حالت) مستقر

Steam

بخار

Steam trap

بخارگیر

Refrigeration

Regular

Relative

Relativity

Reluctance

Repartition

Repel

Repulsion

Residue

Residual

Resin

Resinous (Electricity)

Resistance

Resisting

Resistivity

Resolution

Resolving (power)

Resonance

Resonator

Response

Rest

Restoration

Restoring (force)

Restitution

Result

Resultant

سر دانا

باقاعدہ

مجاہد

اصناف

تامل

از قلم

دفعہ کی

دفعہ

بقیہ

بقیہ

رائے

(تیرہ)

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

میراج

Rectifier
 Rectifying
 Rectify
 Rectilinear
 Red heat
 Reduce
 Reduction
 Reduction factor
 Reed
 Reed-pipe
 Reflection
 Reflecting
 Reflector
 Reflected
 Reflex (circuit)
 Refraction
 Reflecting
 Refractory (material)
 Refrangibility
 Refrangible
 Refrigerator

راست کن
 راست کن
 مستقیم کن - راست کن
 سیدھی
 سطح حرارت
 کم کرنے کا
 کم کرنے کا
 کم کرنے کا
 پتی
 برقی
 عکس
 انعکاسی
 انعکاسی
 عکس (دور)
 انعطاف
 انعکاسی
 منعطف
 انعطاف نما
 انعطاف پذیری
 انعطافیت
 انعطاف پیم
 دینوار کنڈاکٹر
 انعطاف پذیری
 سرد آگ

Range	برد - دور - حد
Range finder	دور نما - حد نما
Rare (medium)	نادر (واسطه)
Rarefaction	نادر سازی - نادریت
Rarified	نادر شده
Rate	نرخ
Ratio	نسبت
Ray	شعاع
Reactance	تأخیرات
Reaction (mech.)	واکنش مکانیکی
Reaction (chem.)	واکنش شیمیایی
Reading	خواندن
Reading Power	قدرت خواندن
Rebound	بازگشت
Recalascence	بازگشتگی
Receiver	گیرنده
Reception (Radio)	دریافت (رادیو)
Reciprocal	مقابل
Reciprocality	القای - جوابی
Reciprocity	القای
Recoil	بازگشت
Record	نویسه
Recorder	نویسنده
Recording	نویسندگی
Rectification	راست گردی

Photosensitizer
 Photosphere
 Phototropy
 Physical
 Physics
 Piezo-electricity
 Pillar
 Pinhole
 Pinhole camera
 Pinion
 Pinion Rack
 Pipe
 Pipette
 Pitch (of a screw)
 Pith
 Pivot
 Plane
 Planimeter
 Plastic
 Plasticity
 Plate
 Plucked (string)
 Plucking (string)
 Plug
 Plumb Line
 Plunger (Rod)

چنگلی (جلاچ)
 سامول
 قالی
 چھتر
 چھتر ہوا
 بختی
 ملاکت
 ملاک
 مٹیوی پتہ
 مٹیوی
 چول
 کونا
 گھڑی
 ناچہ
 پل
 کس کس اور کس پھر کی
 دت پھر کی
 سوئی چھتر کنور
 سوئی چھتر
 ستون
 تاب برق
 طبعیات
 طبعی
 جنائی قانون
 مائی کی
 جنائی حساب کی

Periodicity	دوره‌بندی
Permeable	نفوذ پذیر
Permeability	نفوذ پذیری
Permeometer	نفوذ پیما
Perpendicular	عمود
Periscope	کژدینا
Perspective	منظر
Persist	پایدار
Persistence	پایداری
Phase	فاز
Phenomenon	پدیده
Phonautograph	جوز و آواز نگار
Phonetic	صوتی
Phonetics	صوتیات
Phonic	(آوازی) (آوازیه)
Phonodeik	آوازی تصویر نگار
Phonograph	آواز نگار
Phonometer	آواز پیما
Phosphorescence	فسفریت
Phosphoroscope	فسفریت نما
Photoelectricity	جبهه‌ای برقی
Photography	تصویر نگاری - فوتوگرافی
Photomagnetic	جبهه‌ای مغناطیسی
Photometer	جبهه‌ای پیمانه
Photometry	جبهه‌ای پیمانه‌ای
Photophone	جبهه‌ای آوازی

Period

Perfect

Pennumbra

Pendulum

Pencil

Peak

Path

Partial (n)

Partial

Particle

Parallax

Panchromatic

Pane

Pan

Oxidation

Overtone

Overshot

Overlapping

Out put

Osmosis

Oscillograph

Oscillator

Oscillation

Origin

Organ pipe

P

دور - دوران

مکمل

نیم سایه

انگشتی

پنسل

خوبی

راسته

جزئی

جزئی

ذره

مختلافی اختلاف

کل رنگی

صفی

کلی

اکسید

مکمل

برداشته

بر روی

پوشش - پوش

سرایت

خوبی

خوبی

خوبی

مبدأ

آب

Orbitation

تدوير

Order

درجه - رتبه - سلسله

Orbit

مدار

Optimum

مناسب - مناسب - مناسب

Optics

علم مناظر - نوریات

Opera

ناله دورین

Opaque

غیر شفاف

Opalescent

دودمان

Opalescence

دودمان

Opacity

غیر شفاف

Octet

اثر

Octave (sound)

صدا (آواز)

Observatory

رصدخانه

Observer

مشاهد

Observation

مشاهده

Objective (method)

خارجی (طریقہ)

Objective (Telescope)

دھان (دوربین)

Object space

جگہ

Object-glass

دھان (لینز)

Object

چیز

O

Numerical

عددی

Numeration

عددی شمار

Number

عدد

Nuclear

میغز

Nucleus

میغز

بحری	Nautical
سحابہ	Nebula
سحابی	Nebular
قربنی نقطہ	Near point
سوی	Needle
منفی	Negative
خال	Net
خالد، ساخت	Net structure
بندلی	Neutral
بندلی	Neutralisation
بندلی کا	Neutralise
نکل کاری	Nickleplating
(بادلی)	Nimbus (cloud)
نڈہ	Node
نڈی	Nodal
نور	Noise
(نامزدہ) قیمت	Nominal (value)
(س) (نامزدہ) اسمی	Nominal (note)
غیر موصل	Nonconductor
طبیعی	Normal
عمود	Normal (to surface)
قطب	North pole
جہالی قطب	Northern lights
جہالی روشنی	Notation
برق	Note (sound)
(آواز)	Null method
طریقہ	

Measurement	پیمایش
Mechanical	مکانیکی
Mechanical advantage	مکانیکی فایده
Mechanical equivalent	معادل مکانیکی
Mechanics	مکانیکات
Medium (n & a)	میان (ا-م) واسطه (صفت) میان
Megohm	مگ اوهم
Melting point	نقطه ذوب
Membrane	غشای
Meniscus	منحرف
Meridian	خط عرض
Metal	فلزات
Metallic	فلزی
Meteor	شهاب
Meteorology	موسسات
Meteorite	شهابه
Metre	متر
Metronome	تال گزنی
Micrometer	جود سنج
Micron	میکرون
Microphone	میکروفون
Microscope	جود بین
Migration	انتقال
Minimum	اقل
Minor	خوبتر
Minor sixth	خوبتر ششم

Localisation	مقام بندی
Localise	مقام بندی کردن
Locater	مقام بنیادی
Location	مقام بنیادی
Locomotive	روند
Locus	طریق
Longitudinal	طولای
Longsighted	دور نظر
Loop-aerial	حلقه دار هوایی
Loose coupling	تلفاز ضعیف
Loss	تلفاز - تلفات
Loudness (of a tone)	(سرتی می) بلندی
Lubricate	چکانه
Lubricant	چکانه
Lubrication	چکانه
Lumen	لومین
Luminiferous	نور دار
Luminisence	نورانی
Luminosity	نوریت
Luminous	نوری
Lux (Unit)	لکسی (واحدی)

M

Machine	مینی
Magnet	مناطی
Magnetic	مناطی
Magnetisation	مناطی

Inhibitor	مانع
Initial	ابتدائی
Input	دراخت ، این
Installation	تثبیت ، کاری
Insulate	محفوظ کرنا
Insulated	محفوظ
Insulation	محفوظیت
Insulator	حاجب
Intensity	حدت
Interference	تداخل
Interferometer	تداخلی سما
Intermittent	وقفہ دار
Intermittence	وقفہ داری
Interpolation	اندراج
Interpolate	درج کرنا
Interruption	جلا
Interruption	جلا
Interval	وقفہ
Intrinsic	ذاتی
Inverse	مکروس ، مکروب
Inverse Square Law	مکروس مربع کا قانون
Inversion	تقلیب
Inverted	مقلوب
Invisible	غیر مرئی
Ion	روان
Ionic	روائی

H

Guard ring	محافظ حلقه
Guard wire	محافظ تار
Guide	راهنما
Guide pulley	چرخه راهنما
Guitar	گیتار
Gun-cotton	پنبه شلی
Gun-metal	پنبه فولادی
Gutta percha	گوتا پیرچا
H (P.C)	ه (پی.سی)
Hardness	سختی
Harmonic (overtone)	هارمونیک (تونی)
Harmonic	هارمونیک
Harmony	هارمونی
Head (of water)	سرآب
Headphone	آبشن
Hearing	شنوایی
Heat	گرمایی
Heater	گرمایشگر
Heavy (liquid)	گرم (مایه)
Height	بلندی
Heliograph	تلفون تصویری
Heliostat	تلفون تصویری
Helium	هلیوم
Helical	مخروطی
Helix	مخروط

Gram	گرام
Granular	نااه دار
Granite	سنگ جارا
Graph	برسم
Graphical	برسمی
Graphite	کی یا لیت
Grate	خالی
Gratings	خالی
Gravimetric	یقلی
Gravitation	بخانہ
Gravitational	بخانہ
Gravity	خانہ
Grazing	خوشخوار
Grease-spot (photometer)	(جسٹا پتا) دھبہ
Green	سبز
Gridiron (pendulum)	(انکر) خانوار
Grid	خالی
Grind (v)	گھٹا
Grinding	سان داری
Grinder	سان داری
Groove	نالی
Ground Glass	گھسا بینہ
Group (of waves)	(گروہ) موجوں
Grouping	گروہ بندی
Guard	محافظہ
Gourd bottle	محافظہ بوتل

Grain (of wood)
 Graduation
 Graduated (jar etc.)
 Gradual
 Gradient
 Governor (engine)
 Goniometer
 Gold plating
 Gold
 Glue
 Glow worm
 Glow
 Globe
 Gliding (angle)
 Glider
 Glide
 Glass blower
 Glass blowing
 Glass
 Glare
 Gland
 Glancing (angle)
 Glacier
 Ghost
 Geyser
 German silver

(لاکڑی کا) - ریشہ - چورس
 درجہ بندی
 (اسطوانائی، وغیرہ) درجہ دار
 تدریجی
 ڈیڑھ - تدریج
 گورنر
 زاویہ پیم
 سونا پلائی
 سونا
 سرائی
 چمک
 دھک
 گولہ
 (زاویہ) گلیڈنگ
 گلیڈر
 گلیڈ
 گلاس بلیئر
 گلاس بلیئر
 گلاس
 گلارہ
 گلنڈ
 (زاویہ) گلنسنگ
 گلیشیر
 گھوسٹ
 گیسر
 جرمن سلور

G (Music)

G (Gr. Const.)

G (acceler.)

Galvanic cell

Galvanometer

Galvanoscope

(Gamma (r)

Gamma rays

Gamut (scale)

Gap

Gas

Gaseous

Gauge

Gauze

Gauze tone

Gear

Gear, In

Gear, out of

(Is Gearing to 70')

Gear box

Gelatine

Gelatinous

Generating (circle)

Generator

Geophone

نا

(بجائی مستی)

(اسراع) ج

کروائی جاہ

کون پتا

کون لہا

جہ

جہ شعاعی

جنگ

بغل

کشی

کشی

ناب

جالی

جالی سببی

کند

کشی مینی

کشی نامہ

۷۰ کشی مینی ہے

کشی فکری - کشی فانی

سریشی

سریشی

(دائروہ) جنگ

جنگ

بجائی کوشی - بجائی فون

Fittings

Fissure

Fishtail

Fire-screen

Fire-proof

Fire-engine

Fire-damp

Fire-clay

Fire-alarm

Finite

Filter, mechanical

Filtered

Filterate

Filteration

Filter

Film gate

Film

File

Filament

Figure of merit

Figure

Fifth (note)

Field

Fiddle

Fibre

Felt

ساز و سامان

دور

دامی دم

آبی پرده

آبی روی

آبی اجنبی

آبی گنبد

آبی مٹی

آبی گنبد

میتامی

آلہ تقطیر

مقطر

مقطر

تقطیر

تقطیر کی نا

قلم کھڑکی - (قلم کزرا)

قلم - قلم

ریتی

ریتہ

فائلیت کا عدد

تکلی کا عدد

پنجم

میدانی

سارنگی

ریتہ

فیلٹ

Ferromagnetic
 Feeding point
 Feeder
 Feed (pump)
 Faulty
 Fault under
 Fault finding
 Fault
 Fatigue
 Far point
 False
 Falling body
 Fall
 Fade, to
 Fading
 Factor
 Facet
 Face
 F (Music)
 Eye ring
 Eye piece
 Eye
 Extrapolate
 Extrapolation
 Extraordinary

F

لو. مقناطیسی
 قهلاوی قهلا
 قهلاوی
 (پمپ) قهلاوی
 ناقص
 نقص کنی
 نقص کنی
 نقص
 نکان
 دور نقطه
 جه و نا
 کتا جسم
 کتا او
 ماند یز نا
 ماند بین
 جز
 وجهه
 رخ
 (موسیقی) فا
 چندی حلقه
 چینه
 آله - چشم
 استخراج کتا
 استخراج
 غیر معمولی

Rectifying Prism

Rig

Rigometer

Error

Error, eccentric

Escapement (in a time-piece)

Etching

Etching agent

Eternal

Ether (substance)

Ether (medium)

Eudiometer

Eutectic

Evaporation

Evaporator

Evacuation

Evacuator

Evacuated

Even

Evolution

Exact

Exactness

Exactitude

Excavation

Excavator

Excitable

آزمایی

آزمایشگر

آزمایشگاه

دقت

دقت

دقت - دقت

ارز

جفت

جلا دار

جلا دار

جلا دار

بخار

بخار

حک

کمی

کمی

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

ایتر

Electrochemical

Electrode

Electrolyse

Electrolysis

Electrolytic

Electromagnet

Electromagnetisation

Electrometallurgy

Electrometer

Electromotive force

Electromotor

Electrophorous

Electroplating

Electropositive

Electropositivity

Electronegative

Electronegativity

Electropotential

Electroscope

Electroscope, gold-leaf

Electroscope, pith-ball

Electrostatic

Electrostatics

Electrotyping

Electrovalence

برقی کیمیائی

برق‌ده

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

برقی انحلال

Diverage	دورگه
Divergence	دورگه
Divergent	دورگه
Diverging	دورگه، ولا
Double Plug switch	دو ځایي څښک
Double pole throw-over switch	دو قطبي څښک څښک
Driven (pulley)	ځارو (څرخي)
Driving (pulley)	ځلاؤ (څرخي)
Dry-cell	جنگه خانه
Drum	ډول، ټپان
Drum (of the ear)	ډول ډول
Ductile	ډاکټر
Ductility	ډاکټري
Dust	ډسټ
Dynamic (friction)	ډيناميک (غیر لږ)
Dynamics	ډينامیکس
Dynamometer	ډيناموميټر
Dync	ډينک

E

Earth	ځمکه
Earth induction	ځمکه اړخه
Earth inductor	ځمکه اړخه
Earthite	ځمکه
Ebullition	ځوښ

Earth (music)	ځمکه (موسيقي)
Ear-trumpet	ځمکه ټرپيټ
Earth	ځمکه
Earth induction	ځمکه اړخه
Earth inductor	ځمکه اړخه
Earthite	ځمکه
Ebullition	ځوښ

Degree	درجه
Dehydrated	ناهند
Dehydrating	ناهند
Dehydration	ناهندی
Deliquesce	پستخدا
Deliquescent	پستخنی
Delivery pipe	کاسی لای
Delivery tube	کاسی لای
Demagnetise	میقاو دور کرنا
Demagnetisation	میقاو دوری
Demagnetised	میقاو دور کړا شوی
Dense	کثیف
Density	کثافت
Depolarisation	تقطیب رهایی
Depolariser	تقطیب رهایی
Depolarising (agent)	تقطیب رهایی (کارسه)
Deposit (v)	انداخت رهایی
Deposit (n)	انداخت
Destructibility	فناپذیری
Destruction	فنا
Detachable	فصل پذیر
Detection	پیداچی
Detector	پیداکننده
Determinate	مستقیم
Determination	مستقیم
Detortion	پل رهایی

Conduit

Configuration

Congelation

Cone

Conjugate

Conjunction (asty)

Connector

Consecutive (orders)

Consequent (poles)

Conservation

Constancy

Constant

Constituents

Constraint

Constrained body

Constraining force

Constriction

Construction

Contact

Contact breaker

Contact detector

Contamination

Contents

Continuity

Continuous

Continuum

طوار

تنگر

خماؤ

مضطرب

زوجی

اقتران (تلاکات)

وصل

متواتر (سلسلہ)

تاری (قطب)

بقا

استقلال

مستقل

برکشی اجزا

قید

مقید جسم

قیدوی قوت

جسقی

ساخت، عدل

تماس

تماس شکن

تماس شناس

آلودگی

ماتہ

تسل

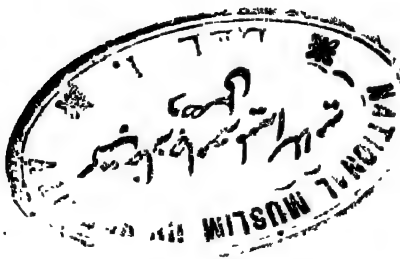
سلسل

سلسلہ

Component (s)
 Component, velocity etc.
 Composition (of velocities)
 Compound
 Compound wound dynamo
 Compound wound motor
 Compressed
 Compression
 Compressibility
 Compressible
 Compressometer
 Compressor
 Concave
 Concentrated (solution etc).
 Concentration
 Concentrator
 Concentric
 Concord (consonance)
 Concordant
 Concurrent
 Condensation
 Condenser
 Conductance
 Conduction
 Conductivity
 Conductor

جزو
 ترکیبی و غیره
 ترکیب (ترکیب و غیره)
 ترکیب
 ترکیب لایه‌ای
 ترکیب لایه‌ای موتور
 ترکیبی
 دانه
 دانه پذیری
 دانه پذیر
 دانه‌شمار
 دانه‌آب
 چوبی
 مرکب (محلول و غیره)
 ارتکاز
 مرکب
 مرکب
 فکالی
 فکال
 هم‌قطب
 یک‌جانبه
 موصلاً
 موصلاً

Coincident
 Collimator
 Collecting combs
 Collectors
 Collision
 Collide
 Colloid
 Colloids
 Colloidal gold
 Colorimetry
 Colour
 Combination
 Combinational (tone)
 Combustion
 Combustion engine
 Cornet
 Commutation
 Commutator
 Comparator
 Comparison
 Compass
 Compass-box
 Compensation
 Compensated
 Compensator
 Complementary color

منطقی
 موانع کی
 بخوار کنکھ
 بخوار
 فکر
 فکر
 لی رت
 لوبیت
 لوبی سوئی
 رنگ پیمائی
 رنگ
 اجتماع
 اجزائی (سری)
 اجزائی
 اجزائی انجن
 مدار تارا
 تلمب
 رویدل
 مائل کی
 مائل
 کھاس
 کھاس دان
 تلمبی
 تلافی یافتہ
 تلافی کی
 رنگ پیمائی

Clamped

Clamp

Cistern Barometer

Cirrus (cloud)

Cirro-Cumulus

Circumference

Circulation

Circular

Circuit

Circle of least confusion

Circle

Cinema, Cinematograph

Churn (v)

Churn (n)

Chronoscope

Chronometer

Chronograph

Chromosphere

Chromosphere

Chromogen

Chromatism

Chromatic

Chord (circle)

Choking coil

Choke

Chlorophyll

کاموا

کلیپ

حوض دار بار سنج

خوشه ابر

خوشه ابر و باد

محیط

موران

دایره

دور

دایره کمترین جلاله دایره

دایره

چرخ

چرخ

چرخ

چرخ

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

وقت سنج

Cavitation	خوب سازی
Cell (electric)	جایه
" (Biology)	جایه
Cells in Parallel	جایه ، متوازی
" " series	جایه ، متوالی
Cellulose	سلولوز
Cent	سو ، سواں
Centering error	مركزی ایر
Centesimal	سواں درجه دار
Centigrade	سنتی گریڈ
Centrad	سنتراڈ
Centre	مركز
Central reading (vernier)	(کس پتا) درمیانی دو رخ شمار
Centrifugal	مركزی
Centrifugalisation	مركزی سازی
Centrifuge	مركزی بیز
C-fork	مركزی دو شاخه
C.G.S. system	سی.گ.س. ، نظام
Characteristics	خصوصیات
Charge (v)	بار
Charge (m)	بار
Charged	باردار
Charging	بار داری
Charge density	باری کثافت
" " stroke	" ضرب
Chimes (electric)	برقی (گھنٹیاں)

Capacity factor	ظرفیت
Capillarity	کپیلاریته
Capillary action	عمل کپیلاری
Capsule	کپسول
Captive Balloon	بالون اسیر
Carbon	کربن
steel	فولاد
Carburetter	کاربورایزر
Carriage	کالس
Carrier	ناقل
wave	موج
Cartesian diver	غواص دکارتی
Cascade (condensers in)	سلسله (در مبدع)
Casing, wood	چوبی پوش
Cathetometer	کاتهمتر
Cathode	کاتود
" rays	" پرتو
Cation	کاتیون
Catoptric	کاتوپتریک
Catoptrics	کاتوپتریکس
Cause	سبب
Causality	علت و معلول
Caustic (curve)	خط کاستیک
" surface	" سطح
Cauterization	کاوایزاسیون
Cavity	حفره

Calorescence

Caloric

Theory

Calorie, calory

Calorie, great

Calorie, small

Calorifier

Calorific value (of fuels)

Calorimeter

Calorimetry

Camera

Lucida

obscura

panorama

photographic

pinhole

shutter

Candle

foot

meter

power

power, mean

International

Capacitance

Capacity

specific, Inductive

حر بوزانیت

کالری

کالری بزرگ و کوچک

کالری

کالری، بزرگ، کوچک

کالری، کوچک، بزرگ

کالری بزرگ

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

کالری، قیاس

Building Acoustics

ساوتی موبایله

Bubble

بلبله

" discharge

برقی سا اچراج

Brush

برشی

Brownian movement

براونی حرکت

Bronze

برنز

Broad-side on position

آزی وضع

" station

برک

Broadcasting

بر

Broadcaster

بالر

Brittleness

بروکی بن

Brittle

بروکی

" intrinsic

درجنالی ' ذاتی

Brightness

درجنالی

Bright-Line spectra

روشن خط والے طیف

Bridge (sonometre)

هوی

Bridge, meter

متر بل

Bridge

بل

Breast-shot wheel

برساتر چکر

" sea

سمن ' بحری

" Land

سمن ' بری

Breeze

سمن

Breaking point

تکڑا ہونے کا مقام

" contact

تکڑا ہونے کا مقام

Breaker, circuit

تکڑا ہونے کا مقام

Break contact

تکڑا ہونے کا مقام

Bob (pendulum)

Bobin

Body

Boil, to

Boiler

Boiling

" point

Bolometer

Bombardment (Molecular)

Bomb calorimeter

Booster (Dynamo)

Bore (of a tube)

Boundary conditions

Bound charge

Bounded

Row

Bow

Bowed string

Bowing pressure

Bowl

Brake

" H.P

" friction

Bramah Press

Branch series

Breadth

کوب

بهرگی

جسم

جوشانی دینا

جوشاندنی

جوشی

نقطه جوشی

نمای جریانیت

بشاری

بمب حرارتی

بمبکی

اندرونی قطر (ر) (ر)

سرحدی حالات

محدود

خوارگی

کوب

کوب زده

کوب دینا

کوب

کوب

کوب

کوب استی

کوبی

کوبی

کوب

کوبی

Axis of ordinates

Axle

Azimuth

B (musical note)

B-Position (of Gauss)

Back E. M. F.

Backward reading (vernier)

Baffle (plate)

Balance

Balancer

Balance point

" wheel

Balancing wire

Ball bearing

" Lighting

" Socket

Ballistic

Ballast (resistance)

Band

Bar

" magnet

Bar (unit)

Barograph

Barometer

Barometry

B

محور منصف

محور

محور

نوت (موسیقی)

موقع (گوسی)

ب.م.ف.

الکتریک قرائت (وینر)

روبی

ترازو

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

تراز

Arrangement

Arrester (Lightning)

Artesian (well)

Articulation

Articulate

sound

Artificial

Ascending order

Ascent

Aspirator

Assumption

Astatic

Asteroid

Astigmatic

Astigmatism

Astrophographic

Astrology

Astronomy

Astronomical

Astrophysics

Asymmetrical

Athermanancy

Athermanous

Atmology

Atmometer

Atmolysis

تأسیس

توقف

آرئیس (کنوان)

تألیف

تألیف

تألیف آواز

مهندسی

چرخشی (برای)

چرخش

آدکس

میر و نه

اچل

ساز

سازگی

سازگاری

انجم نگاری

تألیف

تألیفات

تألیف

تألیف

تألیف

تألیف

تألیف

تألیف

تألیف

تألیف

" (Machine)

Armature (Magnet)

Arm

Arithmetical Mean

Arbitrary (constants)

Areal (section)

Area

Archimedes, principle of

" stream

" spectra

Arc

" vapour

Aqueous humour

Apsides

Apse (Apses)

Approximation

Approximate(ly)

" velocity of

Approach

Applied

Application

" time

" solar day

" Loss

" expansion

Apparent depth

آرماتور

آرماتر

آرم

اوسط حسابي

اجتنابي (مستقل)

رقتي (برائتي)

رقبة

ارشميدس کا اصول

قوس دھارا

قوس طيف

قوس

بخار آبي

آبي رطوبت

اوربيل

اوج (اوربيل)

قرابت

قرابت - قرابت

قوس رفتار

قرابت

اعمالی

اعمالی

طالعہ وقت

طالعہ روز جمعی

طالعہ قضا

طالعہ ہلال

طالعہ کمرانی

Anode
 Anodic condensation
 Anomalous
 Anomaly
 Anorthotic
 Antenna (Aerial)
 Anticlockwise
 Anticlastic
 Anticyclone
 Antifriction (metal)
 Antikathode
 Antilogarithm
 Antinode
 Antipodal
 Antipode
 Antisymmetric
 Antisymmetry
 Anvil
 Apertodic
 Aperture
 stop
 Apex
 Aphelion
 Aplanatic (lens)
 Apparatus
 Apparent

مثبت برقی
 مثبت برقی
 قاعده
 قاعده
 غیر عادی
 (موتور) (موتور)
 هزلی خلاف
 ضد خم
 ضد باد
 ضد یون (فلز)
 ضد کاتود
 ضد لورگرم
 ضد عقده
 ضد پائین
 ضد فول
 ضد فول
 ستان، پانی
 غیر دوری
 روزن
 روزن
 راس
 اوج نسبی
 گنج روی
 آلات، سامان
 ظاهری

Angle exterior

„ „ of incidence

„ „ interior

„ „ of lap

„ „ oblique

„ „ obtuse

„ „ plane

„ „ of prism

„ „ reflection

„ „ refraction

„ „ right

„ „ solid

„ „ spherical

„ „ vertical

„ „ visual

Angular

Angular distance

Angular velocity

Angstrom (unit)

Anharmonic

Anion

Anisotropic

Anneal

Annealed

Annulus

Annular

چندین
چند
دماها هوا
دماها
نام اطراف
منفی روان
به آسانی
انگستروم (ای واحدی)
زاویه رقیق
زاویه فاصل
زاویه
زاویه رویت
زاویه انحنای
زاویه کروی
زاویه منحنی
زاویه قائم
زاویه انعطاف
زاویه انعکاس
زاویه منشور
زاویه منتهی
زاویه کجاده
زاویه مایل
زاویه انحرافی
زاویه انحرافی
زاویه انحرافی

Amplifier
 (To) Amplify
 Amplitude
 Anelastic
 Anelasticities
 Analogue
 Analogous
 Analogy
 Analyser
 Analysing Nicol
 Analysis
 Anamorphosis
 Anaphoresis
 Anatomy
 Anchor
 Anemobiograph
 Anemograph
 Anemometer
 Aneroid
 Angle
 " acute
 " adjacent
 " alternate
 " of deviation
 " dip
 " emergence

انوری
 انوری کی
 جنبه
 الماطی
 الماطیات
 منیل
 مانی
 مانت
 تریج کی
 تریج کی
 تریج کی
 تریج
 فکلی
 زبر بوق برداری
 علم تریج
 انکر
 باد قوت کر
 باد کر
 باد تما
 جنگ
 زاویه
 تنگ زاویه
 زاویه منیل
 زاویه بدل
 زاویه انحراف
 زاویه ۵ میلانی
 جروجی زاویه

Aerostatics
 Aether
 Aethroscope
 Affinity
 After-colours
 " effect
 " -images
 Agate
 " cap
 Agent
 Aggregate
 Agitation
 " molecular
 Agonic (line)
 Agonics
 Air-conditioned
 " conditioning
 " -damped (system)
 " -damping
 " -lift
 " -liquid surface
 " -oven
 " -pump
 " -plane
 " -screw
 " -ship

هوا گوناگون
 اثير
 اثيري بيني تلسا
 اثير
 بيني رنگ
 بيني اثر
 بيني تصوير
 بيني
 بيني گي نوبلي
 کارنده
 مجموعه
 مچان
 مچان سالي
 (جدا) اسراب
 اسراب بطور
 هوا سداوارا
 هوا سداوار
 هوا سے سداوار کا نظام
 هوا سے سداوار
 سداوار
 هوا مائع - سطح
 هوا گني تپور
 هوا پمپ
 هوا پلان
 هوا پیچ
 هوا کشتی

Absorbed rays	چند چند شعاعی
Absorbent	جاذب
Absorbtiometer	جذب قیما
Absorption	جذب
Absorption spectrum	جذبی طیف
Absorptive power	جذبی طاقت
Absorptivity	جذبت
Abstraction	تجوید
Abstract	مجرد
Abstract quantity	مجرد مقدار
Abvolt	مطلق وولٹ
Accelerate	سرعۃ دینا
Acceleration	سرعۃ
Accelerative	سرعۃ دہی
Accelerator	سرعۃ دہی
Acceleratory	سرعۃ دہی
Accelerometer	سرعۃ قیما
Acceptor	لبن
Accessories	لوازمات
Accidental (error)	اتفاق (خطا)
Accommodating power	توفیقی طاقت
Accommodation	توفیق
Accumulation	تجمع
Accumulator	تجمع دہی
Accuracy	محنت
Accurate	صحیح

abscissa

10

V

ترجیح دے گا۔ (میں) اور آپ کی ترغیب بخیر

آپ کی ترغیب بخیر ہے۔

تشریف ساری

۱۹۱۵ء

۱۵۱

انجمن ترقی ایرانیہ (دہلی)

پیشہ

تفتیش

لکھنؤ

شمارہ ۱۹۱۵ء

بہار

۱۵۱۔ (دہلی) ترقی ایرانیہ (دہلی) ۱۹۱۵ء

Price Re. 1/-

1940

Edition

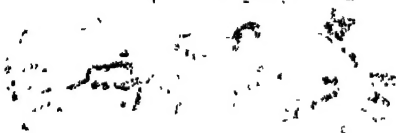
DELHI

The Anjuman-e-Taraqqi-e-Urdu (India),

Edited and Published by

FC
James

Physics

PART III

TECHNICAL TERMS

OF

A GLOSSARY

